

גיטין לד

כי מטא ריש ירחא דאדר - אמר להו אנא לריש ירחא דניסן אמרי למאי ניחוש לה:

אי משום אונס - אין אונס בגיטין

אי משום גלווי דעתא - פלוגתא דאביי ורבא קליה

והלכתא כנחמן דאמר לעיל [לב]: ביטול בפני שנים.

והלכתא כנחמן נמי בהא דאמר הלכה כרבי בשתייהן.

והלכתא כנחמני אביי דאמר גלוי דעתיה בגיטא לאו מלתא [לג]: היא וזו היא אחת מהלכות של סימן יע"ל קג"ם דהלכתא כאביי ונראה בעיני דעל שם שרבה בר נחמני גידל אביי בביתו ולמדו תורה שהיה יתום השיאו את שם אביו נחמני רבה סתם הוא רבה בר נחמני:

מתניתין

בראשונה כשהיו לו שני שמות, אחד כאן ואחד במדינת הים, היה מגרשה בשם הנוהג במקום כתיבת הגט ולא היה מקפיד לכתוב שניהם **היה משנה שמו ושמה שם עירו ושם עירה התקין ר"ג הזקן** שיהא כותב איש פלוני וכל שום שיש לו קלי - **אשה פלונית וכל שום שיש לה:** מפני תיקון העולם שלא יוצאו לעז על בניה מן השני לאמר לא גרשה בעלה שאין זה שמו.

גמרא

אמר רב יהודה אמר שמואל שלחו ליה בני מדינת הים לרבן גמליאל בני אדם הבאים משם לכאן שמו יוסף וקוראין לו יוחנן יוחנן וקוראין לו יוסף היאך מגרשין נשותיהן עמד ר"ג והתקין שיהו כותבין איש פלוני וכל שום שיש לו אשה פלונית וכל שום שיש לה מפני תיקון העולם

אתחזקי בתרי שמי

אמר רב אשי, וכן סוברים רבי מרי ורבי אלעזר, והוא דאתחזק בתרי שמי אבל לא אתחזק כאן שיש לו שני שמות אין צריך לכתוב וכל שום שיש לו, שאין לנו אלא שם שקרא הוא לעצמו בפנינו והוחזק בו:

תניא כוותיה דרב אשי:

היו לו שתי נשים אחת ביהודה ואחת בגליל ולו שני שמות אחד ביהודה ואחד בגליל וגרש את אשתו שביהודה בשמו שביהודה ואת אשתו שבגליל בשמו שבגליל אינה מגורשת עד שיגרש את אשתו שביהודה בשמו שביהודה ושם דגליל עמו - ואת אשתו שבגליל בשמו שבגליל ושם דיהודה עמו - **הא דאתחזק. יצא למקום אחר וגרש באחד מהן מגורשת - הא דלא אתחזק.**

היא דהוון קרו לה מרים - ופורתא מיעוט בני אדם ש:ר

אמרי נהרדעי מרים שהוא עיקר וכל שום שיש לה, ולא שרה וכל שום שיש לה

מתני

אין אלמנה נפרעת את כתובתה מנכסי יתומים אלא בשבועה קליל נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן: (1) שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו יבחרו להם דבר קשה להדירה וגובה כתובתה (2) העדים חותמין על הגט מפני תיקון העולם: לגבי אלמנה (1), שיהו נשים נשאות לבעלים ולא תדאגנה להפסיד כתובתן. לגבי חתימה (2) הגמרא מפרשת. והלל התקין פרוזבול מפני תיקון העולם:

קלי תוספות ד"ה וכל שום שיש לו. בטופסי גיטין של ה"ג כתוב שצריך לכתוב בגט וכל שום וחיבה דאית לי ולא תראי משמע שלשון זה היו כותבין בגט ואין נראה לר"ת דזימין דאתי ליד תקלה כשאין לו אלא אותו שם הכתוב בגט ואין לו חיבה וכשכתוב בגט וכל שום וחיבה נראה זה הגט של אדם אחר שיש לו שם וחיבה לכך נראה לר"ת וכל שום שיש לו דקתני במתניי היינו כל שמותיו בפרוש ותיקן ר"ת לכתוב בגט אני פלוני דמיתקרי כך וכך כדאמר בגמרא שרה דמיתקריא מרים אחא בר הדיא דמיתקרי איה מרי והא דקתני בגמ' בשמו שביהודה ושם דגליל. עמו משמע קצת כפי ר"ת קלי תוספות ד"ה אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומין אלא בשבועה. וא"ת והא לא ניתנה כתובה ליגבות מחיים, וחזקה אין אדם פורע בתוך זמנו, ואפילו מיתמי ליפרע בלא שבועה וי"ל דהני מילי ב"ח אבל אלמנה דאית לה בתנאי בית דין מתפיס לה צריי אפי' בתוך זמנה וא"ת הא דפרך בגמרא מאי איריא אלמנה כו' לימא דנקט אלמנה אע"פ שהוא תוך זמנה וי"ל דטפי ה"ל לאשמעוין דבר שאינו תנאי ב"ד כגון בבעל חוב לאחר זמנו מבאלמנה אע"ג שהיא תוך זמנה כיון דאית לה בתנאי בית דין

ניתן לקבל את סיכומי 'סקלה וטריה' השבועיים על הדף היומי במייל arielmarcus5518@gmail.com - נשמח לקבל הערות ותיקונים.

רב נחמן הלכה כרבי בשתייהן לגבי איסורה דא"א ומשום מה כח ב"ד יפה לא אפקעו רבנן קידושין. [וכן פסקה הגמרא בדף לד. כמותן] אבל לגבי ממונא, מטעם מה כח בית דין יפה, מודה כלהלן:

דאמר רב נחמן אמר שמואל יתומין קליל שבאו לחלוק בנכסי אביהן בית דין מעמידין להן אפוסטרופוס ובוררים להן חלק יפה - הגדילו יכולין למחות - ורב נחמן דידיה אמר הגדילו אין יכולין למחות דאם כן מה כח בית דין יפה.

גילוי דעת בגט

גידול בר רעילאי, שדר לה גיטא לדביתהו אזל שליחא אשכחה דהוה יתבה ונוולה אורגת אמר לה הא גיטיך הראהו לה, ולא מסרו לה.

אמרה ליה זיל השתא מיהא, ותא למחר

אזל שליח לגביה הבעל ואמר הבעל "ברוך הטוב והמטיב" שלא מסרתה לה.

יש מחלוקת אם גילוי דעת של הבעל, שאינו רוצה בשליחות עוד, מלתא או לאו מלתא:

א. רבא בטל גיטא

מנא אמינא לה ?

דרב ששת אשקליה גיטא ליהווא גברא בעל כרחיה. ואמר הבעל להו לסהדי הכי אמר לכו רב ששת לבטל גיטא " ואצרכיה רב ששת גיטא אחרינא אלמא משום דגליא דעתיה בביטולא.

(דחיה)אביי אטו רב ששת מבטל גיטא דאינשי הוה אפילו גלוי דעתא ליכא, דהא לא אמר אנא בטלתי. איהו בטלה והאי דקאמר להו הכי בשם רב ששת משום דפנוי מכו' אותו.

ב. אביי אמר לא בטל גיטא [וכן הלכה]

מנא אמינא לה ? הוא מביא שתי הוכחות ורבא דחה אותם.

(1) דרב יהודה אשקליה גיטא לחתניה דר' ירמיה ביראה ובטליה, תנא שנה שנית אשקליה ובטליה, הדר תנא ואשקליה על כרחיה ואמר להו לסהדי "אותיבו קרי' נקיבת ירק באוניכו וכתובו ליה

ואי סלקא דעתך גלוי דעתא מילתא היא, הא חזו ליה דקא רהיט בתרייהו !

(דחיה)רבא האי דקא רהיט בתרייהו דאמר להו אשור' חזקין הבו לה הייא כי היכא דמשלם צערא דהווא גברא.

(2) ראייה שניה: דהווא דאמר להו אי לא אתינא עד תלתין יומין ליהו גיטא:

אתא ופסקיה מברא - אמר להו חזו דאתאי חזו דאתאי

ואמר שמואל לא שמייה מתיא אלמא לא שמייה ביטול.

(דחיה)רבא התם לקיומי תנאיה קא בעי והא לא איקיים תנאיה.

הווא כתב גט ונתן לארוסתו דאמר להו אי לא נסיבנא יכו' עד תלתין יומין ליהו גיטא

כי מטו תלתין יומין אמר להו הא טרחנא בצרכי חופה ואנוס אני. למאי ניחוש לה:

אי משום אונסא - אין אונס בגיטין

אי משום גלווי דעתא בגיטא פלוגתא דאביי ורבא הוא. לפי רבא זה לא נחשב ביטול הגט אלא לקיים תנאי קלד

הווא דאמר להו אי לא נסיבנא לריש ירחא דאדר ליהו גיטא

קלי תוספות ד"ה וכל שום שיש לו. בטופסי גיטין של ה"ג כתוב שצריך לכתוב בגט וכל שום וחיבה דאית לי ולא תראי משמע שלשון זה היו כותבין בגט ואין נראה לר"ת דזימין דאתי ליד תקלה כשאין לו אלא אותו שם הכתוב בגט ואין לו חיבה וכשכתוב בגט וכל שום וחיבה נראה זה הגט של אדם אחר שיש לו שם וחיבה לכך נראה לר"ת וכל שום שיש לו דקתני במתניי היינו כל שמותיו בפרוש ותיקן ר"ת לכתוב בגט אני פלוני דמיתקרי כך וכך כדאמר בגמרא שרה דמיתקריא מרים אחא בר הדיא דמיתקרי איה מרי והא דקתני בגמ' בשמו שביהודה ושם דגליל. עמו משמע קצת כפי ר"ת קלי תוספות ד"ה אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומין אלא בשבועה. וא"ת והא לא ניתנה כתובה ליגבות מחיים, וחזקה אין אדם פורע בתוך זמנו, ואפילו מיתמי ליפרע בלא שבועה וי"ל דהני מילי ב"ח אבל אלמנה דאית לה בתנאי בית דין מתפיס לה צריי אפי' בתוך זמנה וא"ת הא דפרך בגמרא מאי איריא אלמנה כו' לימא דנקט אלמנה אע"פ שהוא תוך זמנה וי"ל דטפי ה"ל לאשמעוין דבר שאינו תנאי ב"ד כגון בבעל חוב לאחר זמנו מבאלמנה אע"ג שהיא תוך זמנה כיון דאית לה בתנאי בית דין

קלי תוספות ד"ה וכל שום שיש לו. בטופסי גיטין של ה"ג כתוב שצריך לכתוב בגט וכל שום וחיבה דאית לי ולא תראי משמע שלשון זה היו כותבין בגט ואין נראה לר"ת דזימין דאתי ליד תקלה כשאין לו אלא אותו שם הכתוב בגט ואין לו חיבה וכשכתוב בגט וכל שום וחיבה נראה זה הגט של אדם אחר שיש לו שם וחיבה לכך נראה לר"ת וכל שום שיש לו דקתני במתניי היינו כל שמותיו בפרוש ותיקן ר"ת לכתוב בגט אני פלוני דמיתקרי כך וכך כדאמר בגמרא שרה דמיתקריא מרים אחא בר הדיא דמיתקרי איה מרי והא דקתני בגמ' בשמו שביהודה ושם דגליל. עמו משמע קצת כפי ר"ת קלי תוספות ד"ה אין אלמנה נפרעת מנכסי יתומין אלא בשבועה. וא"ת והא לא ניתנה כתובה ליגבות מחיים, וחזקה אין אדם פורע בתוך זמנו, ואפילו מיתמי ליפרע בלא שבועה וי"ל דהני מילי ב"ח אבל אלמנה דאית לה בתנאי בית דין מתפיס לה צריי אפי' בתוך זמנה וא"ת הא דפרך בגמרא מאי איריא אלמנה כו' לימא דנקט אלמנה אע"פ שהוא תוך זמנה וי"ל דטפי ה"ל לאשמעוין דבר שאינו תנאי ב"ד כגון בבעל חוב לאחר זמנו מבאלמנה אע"ג שהיא תוך זמנה כיון דאית לה בתנאי בית דין